

YÖNERGE**BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI YÖNERGESİ****BİRİNCİ BÖLÜM
BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Bursa Teknik Üniversitesi bünyesinde, sanayinin ve toplumun hizmetine sunmak üzere gerçekleştirilen araştırma ve geliştirme çalışmaları sonucu ortaya çıkan ve yasal olarak korunabilecek tüm fikri ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, geliştirilmesi, korunması, değerlendirilmesi, bildirimini yapılması, lisanslanması, tasarrufu, ticarileştirilmesi, paylaşılması ile ilgili ilke ve esasları belirlemektir. Bunu gerçekleştirirken de ilgili araştırmacı ile Üniversite'nin haklarının adil bir şekilde korunmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, araştırmacı/ lar tarafından BTÜ'de gerçekleştirilen buluşlara ilişkin bildirim yükümlülüğünü, hak sahipliği, başvuru yapılması ve buluştan elde edilen gelirin paylaşımına ilişkin hususları ve araştırmacı/ lar ile Üniversite'nin karşılıklı hak ve yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu yönerge 6769 sayılı "Sınai Mülkiyet Kanunu", 2547 sayılı "Yükseköğretim Kanunu", 30047 sayılı "Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik", 30195 Sayılı "Çalışan Buluşlarına Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara Ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik" ve diğer ulusal yasal düzenlemeler, bölgesel ve uluslararası antlaşmalara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 – (1) (Değişik:04/08/2021 tarih ve 2021-06-02 sayılı Senato Kararı) Bu Yönergede geçen;

- a) Üniversite: Bursa Teknik Üniversitesi'ni,
- b) BTÜ: Bursa Teknik Üniversitesi'ni,
- c) Rektör: Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü'nü,
- ç) Rektör Yardımcısı: Teknoloji Transfer Ofisinden sorumlu Rektör Yardımcısı'nı,
- d) Yönetim Kurulu: Bursa Teknik Üniversitesi Yönetim Kurulu'nu,
- e) Öğretim Elemanı: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyelerini, öğretim görevlilerini ve araştırma görevlilerini,
- f) Araştırmacı: Nakdi veya ayni bir karşılık almalarına bakılmaksızın, üniversite kaynaklarını kullanan ve üniversitede akademik ya da idari bir görevi icra eden ya da öğrenim gören ya da harici destekleyici ve bağışçılar tarafından finanse edilenler de dâhil olmak üzere başka bir şekilde üniversite tarafından yürütülen, katkı verilen ya da üniversite kaynaklarını kullanan her türlü proje veya çalışmaya katılan, Yükseköğretim Kanunu hükümleri ile tanımlanan üniversitenin öğretim elemanlarını, lisans, lisansüstü öğrencileri ve değişim programları öğrencileri ve stajyerler de dâhil tüm üniversite öğrencilerini, sözleşmeli ve daimi kadrolu çalışanlar ve uzman personel dâhil üniversite tarafından tam ya da yarı zamanlı olarak istihdam edilen kişileri, geçici görevli, onursal görevliler, emekli personel de dâhil her türlü konuk öğretim elemanlarını,
- g) Çalışan: Sözleşme veya benzeri bir hukuk ilişkisi gereği, üniversitenin hizmetinde olan ve bu hizmet ilişkisini üniversitenin gösterdiği belli bir işle ilgili olarak kişisel bir bağımlılık içinde ona karşı yerine getirmekle yükümlü olan kişiyi,
- h) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Kurulu (FSMHK): BTÜ Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Kurulu 'nu,
- i) Fikri Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH): Patentler, faydalı modeller, endüstriyel tasarımlar, ticaret markaları, hizmet markaları, ticaret unvanları, menşe adları ve mahreç işaretleri, internet alan adları, entegre devre topografyaları, telif hakları, veri tabanları, ölçme değerlendirme araçları, eğitim programları, bilgisayar tabanlı eğitim araçları, know-how, ticari sırlar, buluşlar, teknolojiler, geliştirmeler, malzemeler, bileşimler, üretim süreçleri, yöntemleri gibi sınai alandaki yeni yatırımlar ile bilimsel, edebi, sanatsal faaliyetler kapsamında insan düşüncesinin ve üretkenliğinin eseri olan özgün fikirler ve eserler dâhil olmak üzere telif hakları, tescilli veya tescilsiz tüm benzeri fikri ve sınai mülkiyet hakları, bu haklara istinaden yapılmış başvuru, yenileme ve uzatma hakları ile diğer ülkelerde eşdeğer veya aynı sonucu doğuracak nitelikte korumayı haiz hakları,
- j) Buluş: Teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin teknik özelliği olan herhangi bir özgün fikir ürünü ve /veya bilimsel, mühendislik, teknolojik ve tıbbi vs. Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni bir cihaz, ürün, yöntem veya yöntemin üretilmesi, mevcut tekniğin bilinen durumuna katkıda bulunabilecek teknolojik geliştirmelerin tümünü,
- k) Buluş Sahibi: Herhangi bir alanda mevcut teknik problemlere getirilen teknik çözümleri bulan araştırmacı veya araştırmacıları,
- l) Ticarileştirme: Yönetim Kurulu tarafından, fikri ürünlerin üçüncü taraflara kısmen veya tamamen devri, basit veya tam ruhsat olmak üzere lisanslanması veya şirket kurularak fikri ürünlerin üretimi, satışı, pazarlanması vb. amaçlarla üçüncü taraflarla yapılacak her türlü ortaklık ve/veya işbirliği ve/veya yatırım anlaşmaları veya iç kullanım yoluyla veya

şirketleşme veya kurulu şirkete yatırım alma aracılığıyla, fikri ürünler üzerinden gelir, lisans bedeli, kâr ve/veya fayda elde etmek amacıyla her türlü kullanımını,

m) Üniversite Kaynakları: Doğrudan veya dolaylı bir yolla üniversite tarafından sağlanan nakdi destek, makine, teçhizat, ekipman, sarf malzemeleri, laboratuvar, işçilik ve insan kaynakları dâhil olmak üzere her türlü fon, tesis veya kaynakları,

n) Buluş Bildirim Formu (BBF): BTÜ internet sayfasında yer alan BBF, buluş ve buluş sahibine dair bilgilerin bulunduğu, FSMH başvuru sürecini başlatan belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM YÜKÜMLÜLÜKLER

Buluş Sahibinin Yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) (Değişik:08/03/2021 tarih ve 2021-02-01 sayılı Senato Kararı) BTÜ’de edinilen deneyim, bilimsel çalışmalar ve araştırmalar veya BTÜ’nün araç ve gereçleri kullanılarak bir buluş gerçekleştirildiğinde Buluş Sahibi, buluşunu geciktirmeksizin yazılı olarak FSMHK’ya bildirmekle yükümlüdür. Buluş bildirimini, Buluş Bildirim Formu (BBF) doldurularak yapılır. Bildirimde bulunan buluş sahibi, BBF’nin eki niteliğinde olan “Bilgi Paylaşımı ve Gizlilik Sözleşmesi”nin hükümlerini kabul ve taahhüt etmiş olur.

(2) Buluş sahibi, teknik problemi, çözümünü ve buluşunu nasıl gerçekleştirmiş olduğunu BBF’de açıklamak zorundadır.

(3) FSMHK’ya bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa, başvuru yapıldığına ilişkin bildirim, patent başvurusuna ait tüm bilgi ve belgelerle birlikte patent başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde buluş sahibi tarafından FSMHK’ya bildirilir.

(4) Buluş sahibi, bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle BTÜ aleyhine doğan zararlardan sorumludur.

BTÜ’nün Yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) BTÜ; tüm fikrî ve sınai haklar konusundaki bildirimlerin alınması, yanıtlanması ve yürütülmesiyle ilgili işlemleri FSMHK ve Yönetim Kurulu aracılığıyla yapar. FSMHK’nın personel ihtiyacı, ilgili mevzuat çerçevesinde Rektörlük tarafından görevlendirilecek personeller tarafından karşılanır.

FSMHK’nın Yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) FSMHK’nın yükümlülükleri şunlardır:

Genel Yükümlülükler :

a) FSMHK, buluş sahibinin fikri sınai mülkiyet haklarının gizliliğinin sağlanması, korunması, belgelendirilmesi, ticarileştirme potansiyeline sahip olanların ticari değerlerinin tespit edilmesi ve bunlarla ilgili maliyetlerinin nereden ve nasıl karşılanacağına planlanması, araştırma faaliyetlerine dayanan buluşların uygulamaya dönüştürülmesi, teknoloji transferi konularında izlenecek yol, fikri sınai mülkiyet haklarıyla ilgili diğer kararların alınması, uygulama ve düzenlemelerin takibini yapar, ticari ve endüstriyel kullanımları süreçlerinde üçüncü kişiler ile temasa geçer.

b) Her türlü sözleşmede BTÜ’nün ve buluş sahibinin itibarlarını ve çıkarlarını korumayı öncelik olarak benimser.

c) FSMH kapsamındaki tüm ürünlerini idari, hukuki ve ekonomik açıdan yönetir.

ç) Bu Yönerge ve esasları çerçevesinde Yönetim Kurulu tarafından alınan kararları, uygular ve ilgili kişiye/kişilere gecikmeksizin yazılı olarak bildirir.

Özel Yükümlülükler :

a) FSMHK, buluş bildiriminin kendisine ulaştığı tarihi, bildirimde bulunan kişi veya kişilere gecikmeksizin yazılı olarak bildirir.

b) FSMHK, bildirim eksik yapılması halinde, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde eksikliklerin giderilmesini için buluş sahibine bildirimde bulunur. Aksi halde bildirim usulüne uygun yapılmış sayılır.

c) Buluş Sahibinin bildirilen eksiklikleri bir ay içinde gidermemesi halinde usulüne uygun bir buluş bildirimini yapılmamış sayılır ve buluş sahibine gecikmesizin yazılı olarak bildirir.

ç) Üniversite Yönetim Kurulu’nun buluş üzerindeki hak sahipliği talebine ilişkin kararını, buluş veya başvuru bildiriminin kendisine ulaştığı tarihten itibaren dört ay içinde buluşu yapana yazılı olarak bildirir.

d) FSMHK, Yönetim Kurulu’nun hak sahipliği talebine ilişkin karar tarihinden itibaren dört ay içinde; buluş sahibi ile BTÜ’nün anlaşmaları halinde karar tarihinden itibaren en geç altı ay içinde patent başvurusunda bulunacaktır.

e) Patent gibi belgelere ilişkin yıllık ücretlerin yatırılması ile tasarımların ve markaların süresinde yenilenmesi kararlarını verir ve uygular.

f) Başvurusu yapılmış buluşun 5 yılsonunda ticarileşmemesi durumunda fikrî ve sınai mülkiyet üzerindeki hakkından vazgeçmeye ilişkin kararı, Yönetim Kurulu’nun onayına sunar.

g) Fikri ve sınai ürünlere ilişkin hak sahipliğinden doğan gelirleri, mevzuata uygun olarak belirler ve paylaşımını Yönetim Kurulu’nun onayına sunar.

h) FSMHK, buluş sahiplerinin “buluşa katkı payı” yüzdelerinde anlaşamamaları halinde, katkı paylarını belirler.

i) Fikri ve sınai haklar konusunda destek alınacak olan patent ve marka vekilini belirleyerek Yönetim Kurulu’nun onayına sunar.

Yönetim Kurulu'nun Yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Yönetim Kurulu'nun yükümlülükleri şunlardır:

- FSHMK'ya başvurulmuş ya da bildiri yapılmış buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunur.
- Üniversitenin başvuru yapmayacağı ülkelerdeki fikrî ve sınai mülkiyete ilişkin haklarını, hak sahibinin talebine istinaden, ilgiliye devretme kararını verir.
- Bu Yönerge ve esasları çerçevesinde FSMHK tarafından onayına sunulan konularda karar verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM FSMHK Oluşumu

MADDE 9 – (1) (Değişik:04/08/2021 tarih ve 2021-06-02 sayılı Senato Kararı) FSMHK Bursa Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olup FSMHK üyeleri; en az 7 (yedi) en çok 11 (onbir) öğretim elemanından oluşur. Teknoloji Transfer Ofisinden sorumlu Rektör Yardımcısı doğal üyedir.

(2) Üyeler, Rektör tarafından 3 yıl süreyle görevlendirilir. Süresi dolmadan boşalan üyelik için Rektör tarafından aynı usulle yeniden görevlendirme yapılır. Süresi dolan üye, yeniden görevlendirilebilir. Görevinden ayrılan üyenin yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bir üye görevlendirilir

(3) **(Değişik:04/08/2021 tarih ve 2021-06-02 sayılı Senato Kararı)** FSMHK Başkanı, Teknoloji Transfer Ofisinden Sorumlu Rektör Yardımcısıdır. FSMHK, Başkanın çağrısı üzerine salt çoğunlukla toplanır ve kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Başkan tarafından üniversite bünyesindeki konunun uzmanlarından gerekli hâllerde görüş istenebilir.

(4) FSMHK kararları tavsiye niteliğinde olup Üniversite Yönetim Kurulu'nun onayını gerektirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM PAYLAŞIM ESASLARI

MADDE 10 – (1) Buluş Sahibi tarafından yapılan buluş ve/veya geliştirmeye yönelik ticarileştirme faaliyetleri sonucu bir gelir elde edilmesi durumunda, vergiler dâhil tüm giderler düşüldükten sonra geriye kalan tutar; buluş sahibinin Üniversitede ki görevi ve üniversitenin buluşunun gerçekleştirilmesindeki katkısı dikkate alınarak FSHMK'nın önerisi ve Yönetim Kurulu'nun kararıyla belirlenir. Belirlenecek bu oran, Üniversite için %30'dan az olamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM UYGULAMA VE SON HÜKÜMLER

Yürürlük

MADDE 11 – (1) (Değişik: 04/05/2018 tarih ve 2018-05-03 sayılı Senato Kararı) Bu Yönergenin hükümleri Kanunun 145 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca faydalı model için de uygulanır.

Yürütme

MADDE 12 – (1) (Değişik: 04/05/2018 tarih ve 2018-05-03 sayılı Senato Kararı) Bu Yönerge, Bursa Teknik Üniversitesi Senatosunun 18/10/2017 tarih SEN-2017/10/9 nolu kararı ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

MADDE 13 – (1) (Değişik: 04/05/2018 tarih ve 2018-05-03 sayılı Senato Kararı) Bu Yönergeyi BTÜ Rektörü yürütür.

Yönergede Değişiklik Yapan Senato Kararlarının		
	Tarihi	Sayısı
1	04/05/2018	2018-05-03
2	08/03/2021	2021-02-01
3	04/08/2021	2021-06-02